

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA JALŽABET
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 240-02/24-01/3

URBROJ: 2186-4-02-1-24-2

Jalžabet, 6. 3. 2024. godine

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19) i članka 40. Statuta Općine Jalžabet (“Službeni vjesnik Varaždinske županije”, broj 31/09, 28/13, 10/15, 17/21), donosim

IZVJEŠĆE
O IZVRŠENJU PLANA DJELOVANJA OPĆINE JALŽABET
U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2023. GODINU

UVOD

Odredbom članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ broj 16/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi Plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Člankom 17. stavkom 3. Zakona propisano je da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

PROGLAŠENJE PRIRODNIH NEPOGODA

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

- a) potres,
- b) olujni, orkanski i ostali jak vjetar,
- c) požar,
- d) poplava,
- e) suša,
- f) tuča,
- g) mraz,
- h) izvanredno velika visina snijega,
- i) snježni nanos i lavina,
- j) nagomilavanje leda na vodotocima,

- k) klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
- l) druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Općine Jalžabet za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine Jalžabet ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Općine Jalžabet najmanje 30%. Ispunjenje uvjeta za proglašenje prirodne nepogode utvrđuje Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Jalžabet (u daljnjem tekstu: Općinsko povjerenstvo).

Župan Varaždinske županije proglasio je 24. svibnja 2023. godine prirodnu nepogodu proglašenju prirodne nepogode zbog poplava na području 4 grada i 19 općina, među kojima i na području Općine Jalžabet. Istoga dana proglasio je i prirodnu nepogodu zbog klizanja, tečenja, odronjavanja i prevrtanja zemljišta na području 5 gradova i 15 općina, među kojima i na području Općine Jalžabet.

Dugotrajne kiše početka svibnja uzrokovale su veliku materijalnu štetu na poljoprivredi, poljoprivrednom i građevinskom zemljištu, građevinama, opremi, javnoj infrastrukturi i prometu i to u vremenskom razdoblju od 7. do 17. svibnja 2023. godine, što je potvrdilo Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda za područje općine Jalžabet te je prema Varaždinskoj županiji zatraženo proglašenje prirodne nepogode.

MJERE U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNIH NEPOGODA NA PODRUČJU OPĆINE JALŽABET

Uzimajući u obzir utjecaj zabilježenih meteoroloških prilika na moguća stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi, onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva, a posebice ugroženih skupina na područjima zahvaćenom potencijalnom prirodnom nepogodom kao što je socijalni ili zdravstveni status, sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Općine Jalžabet javnim pozivom pozvalo je oštećene da štetu prijave u roku od 8 dana od proglašenja prirodne nepogode, nakon čega je općinsko povjerenstvo u propisanom roku izradilo prvo izvješće s procjenom ukupne štete, a konačnu procijenjenu štetu dostavilo županijskom povjerenstvu.

IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što su oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
- fondova Europske unije i
- donacija.

Sredstva iz fondova EU se ne mogu osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuje Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih

nepogoda. Navedena sredstva su nepovratna i nenamjenska te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Općine Jalžabet. Općinski načelnik Općine Jalžabet te krajnji korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuje se za:

- a) štete na imovini koja je osigurana,
- b) štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
- c) neizravne štete,
- d) štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela,
- e) štete nastale na objektu ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
- f) štete koje nisu prijavljene i na propisan način i u zadanom roku unijete u Registar šteta prema odredbama Zakona,
- g) štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda d) sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave.

Iznimno, od navoda g) oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog Općinskog povjerenstva.

Sukladno Zaključku Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, sredstva pomoći za ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2023. godini u Republici Hrvatskoj dodijeljena su za prinose u poljoprivredi u 2023. godini za oštećenja na kulturi od 60% i više, onim oštećenicima koji su upisani u Upisnik poljoprivrednika.

Sredstva pomoći dodjeljuju se za potvrđene štete na stambeno građevinskim objektima fizičkih osoba i nerazvrstanim cestama u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Vlada Republike Hrvatske na svojoj sjednici održanoj 21. prosinca 2022. godine donijela je Odluku o dodjeli sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2023. godini i dijelom u 2022. godini u Republici Hrvatskoj, po kojoj su sredstva državnog proračuna kao pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda po jedinicama lokalne samouprave dodijeljena u ukupnom iznosu od 2.044.311,95 eura.

Sredstva pomoći za štete na stambeno građevinskim objektima fizičkih osoba u 2023. godini i dijelom u 2022. godini iznose 253.232,81 eura. Sredstva pomoći za štete na nerazvrstanim cestama u nadležnosti jedinica lokalne samouprave u 2023. godini i dijelom u 2022. godini

iznose 1.791.079,14 eura.

Oštećenima s područja Općine Jalžabet gore navedenom Odlukom Vlade Republike Hrvatske dodijeljena su financijska sredstva u ukupnom iznosu od 1.000,00 eura, dok je za oštećenika s područja Varaždinske županije ukupno izdvojeno 661.817,33 eura.

ZAKLJUČAK

Analizom učestalosti pojave prirodnih nepogoda i njihovih šteta, dolazi se do zaključka o korištenju mjera za ublažavanje i otklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda na području Općine Jalžabet. Ovog trenutka moguće je utvrditi kako je postotak osiguranja imovine, posebice u poljoprivredi, iznimno malen.

Potrebno je u većoj mjeri osiguravati imovinu, što bi u konačnici imalo pozitivne učinke na gospodarstvo jer pomoć iz državnog proračuna nije dostatna za pokriće nastalih šteta, a posebice za stabiliziranje poslovanja oštećenika koje se bavi određenom gospodarskom djelatnošću.

Nadalje, kao i do sada provodit će se preventivne mjere koje su Općine Jalžabet i njegovi stanovnici u mogućnosti provoditi.

Načelnik Općine Jalžabet
Rajko Solar